

EXCURSIÓ A L'ALT CAMP

L'antic senyoriu de Selma

Data: DIUMENGE 12 DE FEBRER DE 2017

Hora de sortida: 8 DEL MATÍ

Desplaçament: AMB COTXES PARTICULARS

Lloc de sortida: APARCAMENT DEL PARC DEL GARRAF

Coordinadors de la sortida: Xavier Caba i Silvia Rovira

Horaris previstos:

08.00 h - Trobada a l'aparcament del Parc del Garraf.

08.15 h - Sortida en direcció a Pla de Manlleu (Aiguamúrcia).

09.10 h - Arribada a Pla de Manlleu.

09.15 h - Esmorzar a la zona del parc infantil o al Bar.

10.00 h - Inici de l'excursió pel carrer de Selma que trobem a l'esquerra just abans de creuar el pont de la riera de Marmellar si anem direcció Bonany.

11.30 h - Coll de la Coma.

13.15 h - Selma i pujada al castell.

14.00 h - Dinar.

15.30 h - Sortida direcció Pla de Manlleu.

16.30 h - Arribada a Pla de Manlleu, cafetó i cap a casa!!

Resum de l'itinerari:

Pla de Manlleu (470 m) – Mas dels Cups de Figueres– Coll de la Coma (623 m) – Mas de les Torres - Cal Perot –Manlleu – Coll del Camp de la Bassa - La Masó de Selma – La Portella – Coll de la Caça o de la Creu (712 m) – Selma (736 m) – Castell de Selma – Coll de Selma (657 m) – Pla de Manlleu.

Distància: 13,5 km. Desnivell: 300 m.

Material necessari (què cal portar):

Menjar i aigua: Caldrà portar l'esmorzar, el dinar i el que us calgui d'avituallament durant l'excursió (fruits secs, fruita, barretes...). Dinarem a mig camí. Cal que porteu aigua, ja que no tenim cap font en tot l'itinerari.

Roba: L'excursió es fa en ple hivern, a una alçada del voltant de 700 m, caldrà portar roba d'abric.

Calçat adequat: Botes de muntanya de canya mitjana o alta per protegir bé el peu i el turmell.

Documentació: Targeta federativa i document d'identitat, targeta de la Seguretat Social, etc.

Altres materials recomanats: Prismàtics.

Descripció del recorregut en cotxes:

El punt de sortida és al **pàrquing del Parc del Garraf**, hi ha moltes rutes per arribar fins al Pla de Manlleu, aquí en proposem una, que no és ni la més curta, ni la més ràpida, ni la recomanada pel navegador, però és curiosa.

Preneu la C-15 cap a Vilafranca del Penedès, sortiu per la sortida 13 i continueu direcció Vilafranca. A la quarta rotonda, agafeu la N-340 direcció Tarragona fins arribar a la sortida de Santa Margarida i el Monjos / Casa Nova / Sant Jaume del Domenys. A la primera rotonda preneu la primera sortida en direcció Can Rubió / Sant Jaume del Domenys. A partir d'aquí cal seguir les indicacions fins arribar a Sant Jaume dels Domenys. Una vegada hi arribem, agafarem la carretera cap a la dreta en direcció a Pla de Manlleu, on hi farem cap després de 13 kms tot remuntant la costa de les Ventoses i gaudint d'una esplèndida panoràmica de la plana penedesenca. (cal tenir en compte que aquest tram és molt revirat).

Dificultats que hi pot haver i altres qüestions a tenir en compte:

L'excursió no presenta dificultats especial, transcorre principalment per camins amples i ben marcats. L'únic tram delicat és el viarany que puja des del poble abandonat de Selma fins al castell de Selma, aquí caldrà estar una mica més atents, especialment una vegada arribats al castell on hi ha alguna zona desprotegida amb risc de caiguda a vuit.

El poble de Selma és un poble abandonat, caldrà per tant fer atenció mentre caminem per entre les cases caigudes, i no entrar-hi ni tocar les parets ja que tot el conjunt amenaça ruïna i pot enderrocar-se en qualsevol moment.

Cal que els pares vigilin i es responsabilitzin dels seus fills. Al llarg de l'excursió s'ha previst fer algunes parades de REAGRUPAMENT. Cal que tothom les respecti en benefici del grup. Els adults responsables dels menors hauran de vetllar per la seva seguretat. No es pot córrer durant el trajecte. Els menors no han de passar al davant de la persona que se situarà al capdavant i que farà el guiatge de l'itinerari. Vetlleu-ho, si us plau.

Descripció de l'itinerari (Opció General):

Itinerari revisat sobre el terreny el març i el setembre de 2016

Sortim des del Pla de Manlleu, pel carrer de Selma, que trobem, anant en direcció a Bonany, a l'esquerra, al final del poble abans de creuar la riera de Marmellar. Un cop passat el nou centre cívic, el carrer es converteix en una pista de terra amb vinyes a banda i banda. Veiem ja els primers masos de la Plana.

Arribats a una bifurcació prendrem el camí que s'enfila cap a l'esquerra, el de la dreta serà per allà on retornarem al final de l'excursió.

Al cap d'una mica més de 1,6 km, una mitja hora de ruta, deixem a la nostra esquerra el Mas dels Cups de Figueres, que actualment està habilitat com a allotjament Rural.

Continuant ascendint, entre bosc i camps de conreu, per la pista forestal fins arribar al Coll de la Coma, amb una bonica vista de la Plana del Pla de Manlleu, i des d'on els menuts podran escurçar una mica el camí saltant cap al coll de Selma.

L'opció general continua baixant arran del torrent del Montmell, en direcció al mas de les Torres, que podem veure des del camí que hi accedeix elevat a la nostra esquerra.

Poc més endavant passem per davant de les restes de cal Perot, masia ja sense teulada, que es troben en ple procés d'integració a la natura. Des d'aquí, elevat a la nostra dreta podem veure el mas de Manlleu, un dels grans masos del Terme de Selma, que també funciona com a allotjament rural.

Nosaltres seguim en direcció a Manlleu, deixant a mà esquerra, en un colze del camí, una pista que ens portaria fins a la carretera d'Aiguaviva. Deixem a la dreta el camí d'accés al Manlleu i continuem pujant de forma accentuada cap al coll del Camp de la Bassa. A l'esquerra, cap al Sud, se'ns va obrint, una interessant panoràmica de la Serra del Montmell, amb la Talaia, la Creu i el Castellot, que si el dia és clar es distingeixen perfectament.

Superat el coll, baixem fins als plans del Camp de la bassa, on el camí gira bruscament a la dreta en un marcat angle de 90º, i, després de superar un collet, ens portarà a prop de la Masó de Selma.

La Masó de Selma fou un dels grans masos de l'antic terme de Selma. És un notable edifici amb una portalada adovellada de mig punt i teulada a quatre vessants. Al davant disposa d'una petita capella.

Superat el mas, travessem el gual del torrent del Miracle i seguim en direcció al coll de la Portella, deixant al cap d'una estona, a l'esquerra, la pista que ens portaria al coll de Santa Agnès i al coll de l'Arboçar, ja a la carretera que uneix Pontons amb Santes Creus.

Nosaltres remuntem cap a la dreta, fins a trobar, en uns 5 minuts, la masia de la Portella, situada enmig d'una ampla collada, i envoltada de camps de conreu.

Deixem la masia a la nostra esquerra i seguim pujant cap al coll de la caça o de la Creu.

Ja som molt a la vora del poble de Selma, però encara farem un mica més de volta, rodejant, per la seva obaga, el puig de les Forques, seguint un camí amb el terra argilós, que després es converteix en corriol i que entra a les restes del poble de Selma per darrera de l'església, veient per primer cop el seu campanar, que encara resisteix el pas del temps.

Selma, és un topònim d'origen àrab. El 1930 el poble ja estava abandonat, malgrat haver-se mantingut com a capital econòmica de les masies de l'entorn fins al començament del segle XX. En causaren la ruïna la fil·loxera i la construcció de la carretera fins al Pla de Manlleu. Es conserven restes del poble i de l'església gòtica de Sant Cristòfol.

Llegim en una obra de l'any 1934 : "Selma, llogaret abandonat, posat a 743 metres d'altitud i guarnint el capdamunt del puig del seu nom. Dalt de tot hi ha les ruïnes del que fou castell de Selma, a l'ombra del qual es formà el poblat, ara extingit, d'unes vint cases".

"El llogaret de Selma, només vint-i-cinc anys enrere, era molt important, a despit de la seva insignificança demogràfica. Era l'indret de confluència de les grans masies que ocupen les valls de l'entorn...Ara només hi ha solitud. Les cases van caient i el castell, fet una ruïna, aviat només coronarà un amuntegament d'altres ruïnes. La construcció de la carretera fins a Cal Cendral, al veí Pla de Manlleu, colpí aquest llogaret."

Aquí ens tornarem a trobar amb els menuts que hauran fet una mica de drecera i ja farà una mica que ens esperen.

Una vegada retrobats, i ja sense les motxilles, els qui en tinguin ganes poden pujar a veure les restes del castell. Podem fer-ho des d'aquí, enfilant-nos a través d'algun dels nombrosos viaranyos oberts a la part de migdia del morrot. Cal fer atenció mentre caminem per entre les cases caigudes i no entrar-hi ni tocar les parets ja que tot el conjunt amenaça ruïna i pot enderrocar-se en qualsevol moment. Una vegada dalt cal estar atents a la canalla ja que hi ha punts on el desnivell és considerable.

Del "castrum de Ceume" hi ha esment vers el 977. Limitava amb els d'Albà i Montmell. El 1149 figura consignat el seu territori en qualitat de terreny erm, igual que els veïns castells de Montagut, Querol i Pinyana. Sembla que el 26 d'abril de 1142, Guillem de Sant Martí atorgà cessió del castell de Selma als templers. No sabem - agrega Miret - si l'ordre va trigar gaire a construir la comanda de Selma o si els templers van tenir el lloc de Selma unit a la comanda de Barberà o a la de Granyena; el comanador de Selma més antic que coneixem és de l'any 1225. A conseqüència del capgirell de l'orde templar, a principis del segle XIV, Selma va passar a dependre de l'ordre de Sant Joan de Jerusalem, i així va ser fins a l'extinció dels senyorius.

Després de la visita a les restes del castell, aprofitarem per dinar i descansar una estona.

Havent dinat, ja només ens quedarà un darrer tram d'uns 50 minuts de baixada per una bona pista.

Sortim del poble en direcció Pla de Manlleu. De seguida ens trobem una pista ample, que ve del coll de la caça o de la Creu, per on hem passat abans d'arribar a Selma. La seguim cap a l'esquerra, i poc, més endavant, i també a l'esquerra, ens trobarem una curiosa taula i bancs de pedra. (si anéssim pocs i fos hora de menjar, seria un bon lloc per fer una parada, però no és el cas).

Continuem descendant cap al Coll de Selma, de mica en mica a la nostra esquerra es va obrint una bonica panoràmica del poble i el castell que acabem de deixar. Poc abans d'arribar al coll passem al costat de les restes de la Masia de la Portella.

Una vegada superat el coll, continuem baixant per la pista fins enllaçar amb el tram inicial de l'excursió, poc abans de retornar al Pla de Manlleu, on donarem per acabada la sortida, qui vulgui podrà fer un cafetó al bar del poble, i tot seguit agafarem els cotxes per tornar cap a casa.

Descripció de l'itinerari (Opció Menuts):

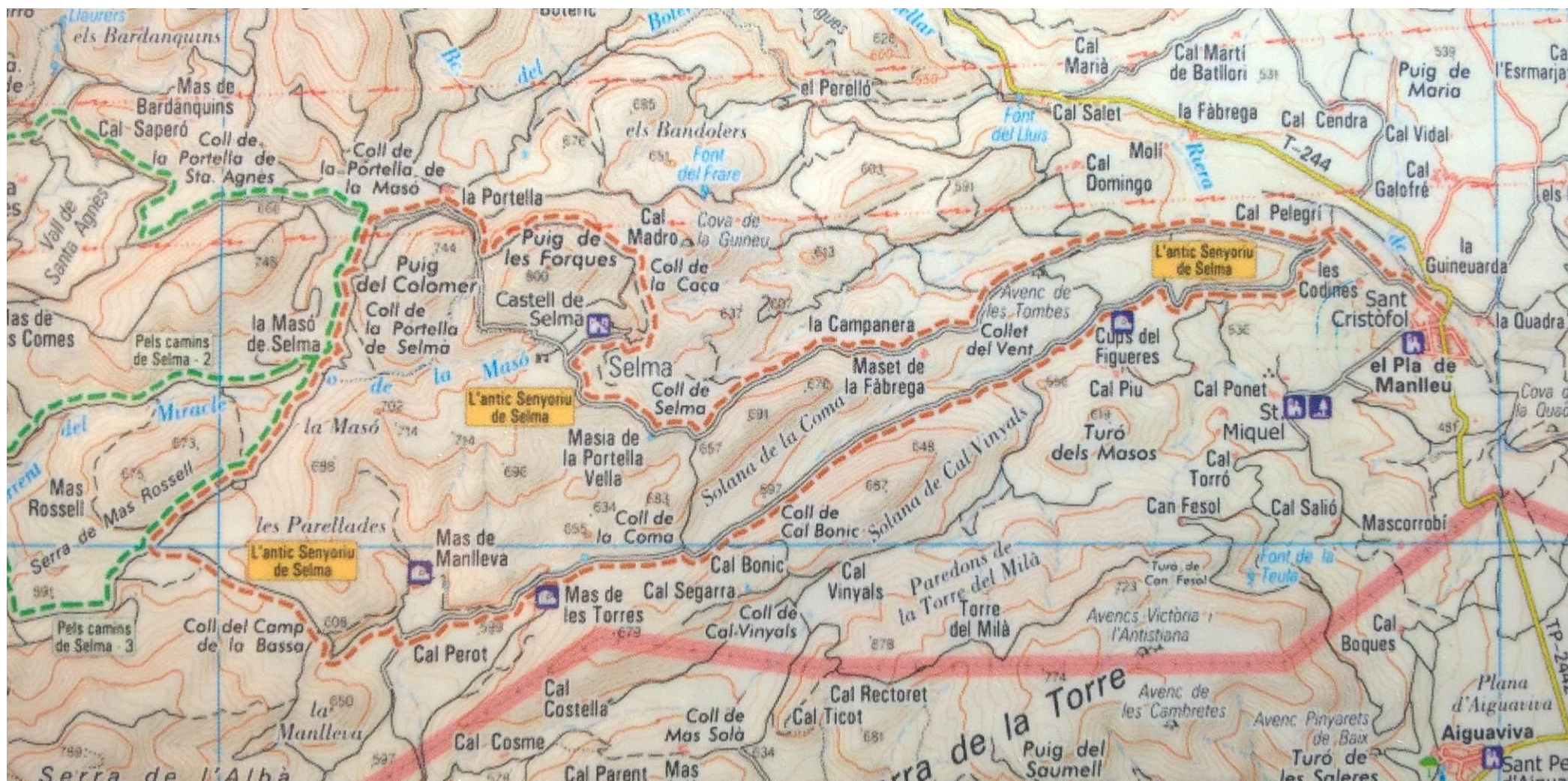
Itinerari revisat sobre el terreny el març i el setembre de 2016

La primera part de l'itinerari és conjunta amb l'opció general. Una vegada arribats al coll de la Coma, ens separem de grup i, després d'uns 10 minuts de forta pujada, farem cap al coll de Selma.

Arribats al coll entroncarem amb la pista que puja de Pla de Manlleu i que caldrà seguir a mà Esquerra direcció Selma. De seguida es veu el poble a mà dreta, darrera els camps de conreu.

Passarem pel costa d'una masia enrunada. Al cap de poc, a la dreta, veiem una taula i bancs de pedra. Just després d'aquesta taula cal prendre un camí, també cap a la dreta, que en porta cap a Selma, on ens retrobarem amb la resta del grup.

NOTES:

1. Aquesta activitat de muntanya està organitzada pel Grup de Muntanya en Família (GMEF) de l'Agrupació Excursionista Talaia i s'adreça als membres de l'entitat adscrits al GMEF. D'acord amb allò que marca la legislació per a les activitats esportives¹, **tots els participants a les activitats del GMEF hauran de disposar de la llicència federativa de l'any en curs.** Els menors que participen en aquesta activitat de muntanya hauran d'anar acompanyats dels seus pares o altres familiars que se'n faran responsables.

¹ Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya, i Decret legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text únic de la Llei de l'esport.